

SOLDATER VENNEN

Nummer 1

Februar 2019

97. årgang

TEMA: Før og nu

Nu bygges veteranstue

Velkommen hjem fra Estland

Miljøterapi for veteraner

KFUMs Soldaterhjem

Vi er jo lige her

PROTEKTOR H.K.H. KRONPRINSESSE MARY

SOLDATER VENNEN

Februar 2019

Udgivet af: KFUMs Soldatermission,
www.kfums-soldatermission.dk
Landskontor: Treldevej 97, 7000 Fredericia.
info@kfums-soldatermission.dk, tlf 3312 4042
Henvendelser vedr. abonnement rettes hertil.

KFUMs Soldatermission driver 14 soldaterhjem i Danmark og ét soldaterhjem i Estland. Find kontaktoplysninger på
www.kfums-soldatermission.dk

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

Værdigrundlag: På KFUMs Soldaterhjem byder vi alle velkommen uanset køn, alder, militær rang, etnisk oprindelse eller religiøs overbevisning. Vi arbejder blandt forsvarrets tjenestegørende personel ved forkyndelse af det kristne budskab og praktisk tjeneste i eller udenfor Danmark. KFUMs Soldatermission arbejder på folkekirkens grundlag.

Protektor:
Hendes Kongelige Højhed
Kronprinsesse Mary

Forsidebillede:
Kantinevognen til KFUMs Soldaterhjem i Skive - før og nu.

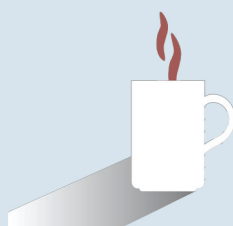
Indhold efter emne

**Soldaterhjem
i DK** s. 3 og 16

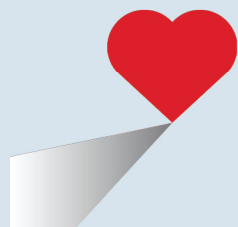

Veteraner
s. 4, 5 og 6

**Soldaterhjem i
udlandet**
s. 8 og 9

**Møder og
stævner**
s. 10 og 11

Før og nu

Andagt af provst Ole Rasmussen, medlem af KFUMs Soldatermissions bestyrelse.

Vi kender nok alle de artikler eller reklamer, hvor nogen har fået foretaget en make-over, er blevet shinet op med nyt hår, ny make-up og nyt tøj ... eller før og efter denne fantastiske slankekur ... eller hvilken forandring der er sket med en berømt person fra ung til gammel. Altid kan man nok genkende personen, men også fornemme, at der er sket noget, som har sat sine tydelige spor. Så viser de

**Jesus Kristus er den
samme i går og i dag
og til evig tid.**

Paulus brev til hebræerne
kapitel 13 vers 8

h v i d til farve, fra nul til 10. Billedet i bladet viser det jo ganske tydeligt, og budskabet er jo så ganske enkelt, at sådan kan vi også hjælpe dig – du skal bare lige købe vores produkt eller bruge vores metode. Egentligt er det ganske besnærende, og det kan da også nok sætte os op til et par nytårsforsætter, hvis det skal være ... men samtidig ved vi jo nok, at det ofte ikke holder så længe, for inderst inde er vi jo de samme personer med de samme dagligdags fortrædeligheder og vaner, som

det kan være svært at slippe af med. Der er ikke så meget nyt under solen. Sådan er det ofte med mig – og måske kender du det også ? Det er til gengæld anderledes med Gud. Bibelen fortæller, at i ham er der ikke forandring eller skiftende skygge (Jak.1,17), og at ham kan vi læne os op ad. Et andet sted står der, at Jesus Kristus er den samme i går, i dag og til evig tid (Hebr.13,8). Det betyder, at han ikke er offer for den slags modeluner, der skifter fra den ene sæson til den næste. Det er den Gud, der fortæles om i andagt på andagt på soldaterhjemmene. Sproget og formerne kan nok have forandret sig lidt i tidens løb, men indholdet handler stadig om den Gud, der er evig og uforanderlig – og som vil have med os at gøre, selvom vi skifter hårfarve og får nye briller.

Det er den Gud, jeg trygt kan læne mig op ad, når jeg synes, det er svært at leve op til alle de forandringsvinde, der somme tider blæser ind over os. Det er den Gud, der taler kærligt til os som sine børn, og siger : Kom til mig, alle I som er trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile (Mt.11,28).

Med den Gud i hånden gennem livet behøver jeg ikke stræbe efter at følge med og lave mig om hele tiden, for han tager mig til sig, som jeg er, også selvom jeg ikke altid kan få livet til at se godt ud.

Formands- og kasserermødet 2019

afholdes lørdag den 11. maj kl. 9.30- 16.00 på

KFUMs Soldaterhjem, Treldevej 99, 7000 Fredericia.

KFUMs Soldatermissions bestyrelse opfordrer hermed alle kredsbestyrelser til at lade sig repræsentere ved både formand og kasserer. På mødet aflægges beretning om KFUMs Soldatermissions arbejde på landsplan. Regnskabet bliver fremlagt, og der afholdes valg til Bestyrelsen og Kredsarbejdsudvalget (KAU).

På valg til bestyrelsen: Jesper Hornstrup, Skive (villig til genvalg) og Vibeke Schmidt, Kongens Lyngby (villig til genvalg) og suppleanten Finn B Jørgensen (villig til genvalg). På valg til KAU: Solveig Hoffmann Pedersen, Brande, (villig til genvalg) Svend Erik Hansen, Isenvad (genopstiller ikke) og suppleanten Mette Mejlgaard, Lystrup (genopstiller ikke).

I henhold til vedtægterne § 5 stk. 2 lyder det: "Forslag til kandidater skal senest 14 dage før formands- og kasserermødet være landsformanden i hænde." – dvs. den 27. april 2019. Valgbar er ethvert medlem, som skriftligt har indvilget i at lade sig opstille. På hjerteligt gensyn i Fredericia den 11. maj 2019.

Jesper Hornstrup

Fornyelse i Frederikshavn

Af Bjarke Friis

Planerne om udvidelse af KFUMs Orlogshjem i Frederikshavn kan nu realiseres, efter at indsamlingen på 900.000,- kr. er kommet i mål. Borgmester i Frederikshavn Kommune Birgit Hansen (S) har stået i spidsen for en lokal indsamlingskomité. De største bidragydere til projektet er Orients Fond, Roblon Fonden, Konsul Georg Jorks Fond, Foreningen Østifternes Fond, Heinrich og Laurine Jessens Fond, Det Obelske Familiefond og Spar Nord Fonden. Samtidig har en lang række lokale klubber og forsamlinger sendt deres overskud til projektet, blandt andet Y's Men's Clubber, Sparekassen Vendsyssel, Menighedsråd og lignende.

Leder af KFUMs Orlogshjem Poul Nielsen udtaler: "Udvidelsen af hjemmet kommer til at betyde, at ve-

Orlogshjemmet i Frederikshavn - set fra havesiden, hvor den nye tilbygning skal stå.

teranerne kan være uforstyrrede i eget lokale. Samtidig kan Orlogshjemmet benyttes af alle andre,

"Måske kan der blive plads til et billardbord"

som det plejer at blive brugt i åbningstiden. Det giver samtidig mulighed for at holde arrangementer".

Poul er allerede ved at drømme om hvordan de nye kvadratmeter kan udnyttes bedst, og om der måske kan blive plads til et billardbord. Førsteprioritet er dog, at veteranerne nu får deres eget mødested i Frederikshavn lige overfor Søværnets Skole på KFUMs Orlogshjem.

Der forventes at blive holdt åbning 5 september på de udsendtes flagdag.

Fremtidens soldaterhjem i Skive

KFUMs Soldaterhjem i Skive er bygget i 1972 og fremstår i dag slidt af mange års solid brug. Det er baggrunden for, at en lokalkomité har sat sig for at indsamle penge til en solid opgradering og udvikling af fremtidens soldaterhjem. Unge menneskers måde at være sammen på

ændres, og KFUMs Soldaterhjem må derfor tilpasses tidens krav og ønsker. Lokalkomitéen består blandt andet af oberst og chef for Skive Kaserne Christian Arildsen, borgmester i Skive Kommune Peder Kirkegaard (V), direktør Peter Vinther Christensen og biskop Henrik Stubbjær.

Arkitekt Søren Yde har lavet fokusgruppeinterview med brugere af KFUMs Soldaterhjem i Skive for at kunne tegne hensigtsmæssige rammer til fremtidens soldaterhjem. Projektet har et budget på op mod 5 mio. kr., og ved redaktionens slutning var der ved at blive lagt en sidste hånd på projektbeskrivelsen.

Vision for fremtidens soldaterhjem i Skive

KFUMs Soldaterhjem i Skive skal være soldaternes første valg i fritiden. De, der bor på kaserne, skal finde det et godt sted at være i pauser og efter tjenestetid. De udeboende skal opleve, det er et godt sted at være sammen i pauser. Soldaterhjemmet skal modsvare de unges forventninger og ønsker. Det skal opleves som tidssvarende og hjemligt.

Et godt miljø er en forudsætning for at kunne rekreere

Af Kristine Bjerno

- en samtale med Morten Bech, veteranmedarbejder i Høvelte

Hvordan arbejder man på KFUMs Soldaterhjem med veteraner, og hvilken rolle spiller miljøet for veteranerne? Soldatervennens udsendte reporter tog til KFUMs Soldaterhjem i Høvelte og spurgte veteranmedarbejder Morten Bech om netop det. Hans oplevelse er, at det vigtigste er ro og struktur på tilværelsen, for at en veteran kan komme tilbage til et funktionelt liv, når det hele er gået galt. Mortens klare holdning er, at miljøet skaber ro, så der er grobund for vækst, udvikling og heling.

Hvor kommer veteranerne fra?

Ofte, når soldater kommer hjem fra en krigszone, går der et stykke tid, før de "vænner sig" til at være hjemme igen. Soldatens forhold under en udsendelse er fundamentalt anderledes end familielivet i Danmark. På nogle områder er livet lettere, siger mange. Man er ikke i tvivl om, hvad ens opgave er, og der er struktur på hverdagen. Men nogle af de soldater, der kommer tilbage fra udsendelse, har taget skade undervejs. Nogle har fysiske skader, mens andre har ar på sjælen. De psykiske skader kan blandt andet udmønte sig i det, man kalder PTSD. De psykiske skader er nogle gange sværere at se og dermed opdage.

"Vi tilbyder ikke struktur. Men vi tilbyder hjælp til at strukturere."

Veteraner, der "tjekker ind" på KFUMs Soldaterrekreation eller i Veteranbo, kommer sjældent lige fra tjeneste. Der går ofte flere år, inden en eventuel PTSD melder sig eller bliver synlig, så en veteran har som regel

været væk fra forsvaret i længere tid.

"Det, de kommer fra, når de kommer her, er typisk et liv i kaos, fordi familien er gået i stykker, og arbejdet hænger i en tynd tråd, hvis det overhovedet stadig er der. Vennerne er få", siger Morten. Ofte er veteranen ikke afklaret om sin sygdom, når han flytter ind på KFUMs Soldaterhjem. Men måske har man en begyndende erkendelse af, at "der er noget med PTSD". Den "førstehjælp", som soldaterhjemmet i første omgang yder, er så at skabe ro. Ro på boligforhold. Ro på samvær med familien.

Hvad tilbyder et soldaterhjem?

Morten fortsætter stille: "Jeg vil sige, at når de kommer herind, må de gerne være i starten af en proces fra kaos til begyndende orden og begyndende struktur." Strukturen er nemlig et vigtigt led i genopbygningen. At der kommer ro på de faktorer, der kommer udefra, skaber rum til, at man kan arbejde med det indeni og komme videre. Morten sammenligner PTSD med "almindeligt" stress og fortæller: "Man siger inden for stress-forskning, at de to S'er kan stressen ikke lide. Hvis man gerne vil af med stressen, skal man have

Morten Bech har en kandidatuddannelse i psykologi og idræt fra Københavns Universitet. Han har arbejdet med veteraner i Høvelte siden 2016.

Morten er den ene af to veteranmedarbejdere på KFUMs Soldaterhjem i Høvelte.

de to S'er: System og struktur ind i sit liv." At få en eller anden form for struktur ind i hverdagen hjælper veteranen, selvom det ofte er svært. "Men strukturen er jo ikke noget, vi kommer med. Vi tilbyder ikke struktur. Men vi tilbyder hjælp til at strukturere." Soldaterhjemmet tilbyder ikke et dagsprogram, men de tilbyder for eksempel måltider på faste tidspunkter. "Vi tilbyder, at de kan komme og spise med på faste tidspunkter hvis de vil. Vi tilbyder at hjælpe med at strukturere i forhold til psykiater, psykologer og socialrådgiver, og hvad der ellers er, og vi kan hjælpe med at huske, hvornår de skal til hvad." Mange veteraner vælger især i starten

Veteraner i Høvelte i tal:

Der er plads til 15 veteraner i alt på KFUMs Soldaterhjem i Høvelte – for tiden bor der 14 + to kærester/ægtefæller

Der bor seks veteraner i veteranbo + to kærester/ægtefæller og to snart tre børn.

KFUMs Soldaterhjem i Høvelte tager sig ikke kun af de værnepligtige, men har også både soldaterrekreation og veteranbo. Veteranerne kan bo på soldaterrekreationen i højst et år, mens man i Veteranbo kan være op til tre år.

af deres ophold på soldaterrekreation at benytte sig af tilbuddene. Det betyder ofte, at veteranens stress dæmpes udelukkende ved, at man ændrer miljøet omkring ham. Men Morten lægger meget vægt på, at en del af helingen kommer af, at det er frivilligt, og det derfor er veteranens eget valg at strukturere sit liv.

Relationernes betydning

Ud over struktur, system og ro tilbyder soldaterhjemmene noget helt andet. Noget, der hjælper veteranerne til at komme i bedring, er relationer. Relationerne er vigtige, som en del af det miljø, der gør at veteranerne kan finde sig selv. Men relationerne er også en del af anerkendelsen af sygdommen og de oplevelser og baggrund, veteranerne har til fælles.

”De bliver jo hinandens gode venner. Her kan de fortælle nogle hi-

”Hvis man gerne vil af med stressen, skal man have de to S'er: System og struktur ind i sit liv.”

istorier, som ikke kunne fortælles på det civile arbejdsmarked. De kunne ikke dele de historier og symptomer med nogen, der kunne forstå dem. Pludselig forstår kammeraterne dem, og jeg har en oplevelse af, at det virkelig kan hjælpe nogle af dem. De føler sig forstået, og de kender til det, som også andre går rundt med – det giver en tryghed. Man kan spejle sig i hinanden.” Veteranerne skaber relationer til hinanden og deler oplevelser. Det sker selvfølgelig, at der opstår konflikter, når mennesker kommer

så tæt på hinanden, som de gør på et soldaterhjem, men ifølge Morten er de positive effekter af de nære bånd langt større end de negative. De ”ældre” veteraner deler ud af deres erfaringer, og på den måde kan de hjælpe nyankomne. Det er ofte en udfordring for veteranerne at starte på nye ting eller ændre vaner – og dér kan de andre veteraner virkelig være til hjælp, siger Morten: ”Vi har faktisk en del, der er ”medicinmodstandere”, når de tjekker ind. De siger typisk: ”Jeg skal nok komme igennem det her – jeg skal bare lige”. Og ”skal bare lige” tager lang tid. Det kan man se nogle måneder senere, når de begynder at tage deres medicin, og de faktisk kan sove om natten, så hjælper det også på de andre symptomer. Vi kan godt gå ind og sige ”medicin hjælper”, men det hjælper ikke, som når en anden veteran kommer ind

over. De siger for eksempel ” jeg havde samme holdning, men nu tager jeg den medicin, og nu sover jeg som en drøm – og det kunne være fedt

”Man kunne kalde det miljøterapi.”

for dig også!” Det får en helt anden tyngde, når en veteran kommer og siger det. Det kan være fuldstændig de samme ord, jeg bruger, men det har slet ikke den samme virkning.”

Hvordan virker soldaterrekreation?

Da vi afslutter vores snak, opsummerer Morten: ”Der er noget, der ligger uden om veteranen. Man kunne kalde det miljøterapi. Når vi mennesker flytter ind i et miljø, der bærer nogle værdier, noget ro, der bærer nogle

Hvad er PTSD?

PTSD er en diagnose, som dækker en række symptomer, man kan opleve efter at have været udsat for eller bevidnet en eller flere hændelser af livstruende og/eller voldsom karakter. Nogle af de normale symptomer på PTSD er indelukthed, aggressioner, mistænksomhed, ”kort lunte”, lav stresstærskel, social angst, at være

utilpas i en gruppe, problemer med at håndtere forandring mm.

De fire hovedsymptomer er:

Genoplevelse af de traumatiske begivenheder (herunder dårlig eller manglende søvn, ”dagdrømme” osv.)

Forøget alarmberedskab som er en vedvarende fysisk og følelsesmæssig uro, ængstelse eller

nervøsitet ved forskellige situationer, der ikke før gav anledning til problemer (herunder overfølsomhed for lyde, følelse af at ”noget forfærdeligt sker om lidt”)

Negative ændringer i humør og vanskeligt ved at glæde sig over noget

Undgåelse af personer eller situationer der minder om hændelsen.

omgivelser som natur og en kristen overbevisning... Når de ting er tilstede i et miljø, så giver det en mulighed for at rekreere. Det giver mulighed for at kunne stresse af. Videnskabeligt ved man også, hvad naturen gør. Hvad det gør, når man har relationer, der støtter dig og håber på dig. Så ved man, at miljøet har en positiv indflydelse på os mennesker. Det er hele det miljø, som de flytter ind i her, med natur, andre veteraner og medarbejdere, der kan være med til at skabe den ro, der skal til. Der er en ånd.”

Vidste du at..

Veteraner er soldater, der har været udsendt i en international mission i mere end 28 dage.

Der har i perioden fra 1992-2016 været udsendt 31.852 soldater, der tilsammen har haft 63.541 udsendelser.

Forekomsten af PTSD hos danske soldater varierer afhængigt af missionernes karakter og belastningsgrad. Veterancentrets forsigtige estimat er derfor, at omkring 10 procent udvikler PTSD-lignende symptomer som konsekvens af deres udsendelse.

Kort Nyt

Af genralsekretær Per Møller Henriksen

Velkommen hjem fra Irak til Maria og Miriam!

Judy og Selma rejste sidst i januar til Irak og afløste Maria og Miriam som i tre måneder har drevet soldaterhjemmet i Irak. De er nu kommet hjem, og efter ferie og afvikling fortsætter Maria på soldaterhjemmet på Bornholm, og Miriam er ansat på soldaterhjemmet i Oksbøl. Tak til Miriam og Maria for et flot arbejde. De slipper nu ikke helt Irak, for de har sagt ja til at være leaveaf-lødere, medens Selma og Judy skal hjem på tre ugers leave i maj måned

Års- og julegave 2018:

Vi vil gerne sige tak for endnu en flot årsgave, som i 2018 blev på 678.092 kr. Tak til både enkeltpersoner og til listebærere ude i kredsene. Julegaven i 2018 blev på i alt 278.050 kr. Tak til alle som har betænkt arbejdet med en julegave. Samlet set er vi imponerede og dybt taknemlige over de mange

gaver fra privatpersoner. I 2018 har vi særligt kunnet mærke, hvordan mange har tegnet faste aftaler om støtte til KFUMs Soldatermission via betalingsservice.

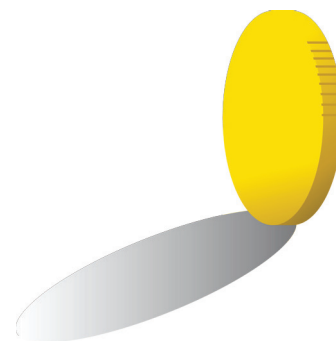
Lodseddelsalget

er nu godt i gang – også i år ser det ud til at blive et godt resultat. Har du ikke haft mulighed for at købe lodsedler, kan de købes via hjemmesiden eller bestilles på landskontoret tlf. indtil den 1. marts. Tak til alle soldater, soldatervenner og medarbejdere, som hjælper med salget!

Årskvittering:

I løbet af februar er der udsendt årskvittering, hvoraf det fremgår, hvad der er indberettet til SKAT. Alle gaver uanset størrelsen kan give fradrag. Hver person kan i 2019 opnå fradrag op til kr. 16.300. Hvis der er spørgsmål vedr. reglerne for gavefradrag m.m. er man altid velkommen til at kontakte landskontoret på tlf. 3312 4042

Årsregnskabet 2018: Regnskabet er endnu ikke helt afsluttet, men resultatet ligner meget budgettet og dermed et nul resultat. Omsætningen på soldaterhjemmene er faldet, men takket være flotte gaver, et par arvebeløb og pæne indtægter fra genbrugsbutikker balancerer resultatet.

En meget stram økonomi

KFUMs Soldatermissions bestyrelse har i november måned vedtaget et budget for 2019 med et underskud

"Vi bruger jo skraldespanden lige så meget, som I gør"

Udsendte soldater har stort medejerskab for KFUMs Soldaterhjem i Irak, og derfor tager de også del i opgaverne som for eksempel at tømme skraldespanden. Men hvordan er det egentlig at drive et soldaterhjem i udlandet? Det fortæller Miriam og Maria fra Soldaterhjemmet i Irak om.

KFUMs Soldaterhjem for de udsendte

Princippet med at skabe et hjem for soldater er det samme i Irak som hjemme i Danmark. Nogle "træk" er de samme, såsom aftensang, lagkagebanko, film og brætspil. Men der er også forskelle. Den store forskel er at soldaterhjem ude er lidt mere hjemligt, man mærker tydeligt HJEM-delen. Her hjælpes alle ad, det er ikke delt op i "dem på kuffen" og dem, der skal serviceres. Her er soldaterne lige meget med til de forskellige "pligter", som vi er. De tager gerne skraldespanden med ud, hvis den er fuld, for som nogle af dem siger, så bruger de den jo lige så meget som vi gør. De laver gerne mere kaffe, når kanden er tom, eller svinger en kost, hvis gulvet er beskidt. Soldaterne meget hjælpssomme og betragter stedet som deres

lige så meget, som det er vores – et fælles sted, hvor vi hjælper hinanden, hvor man kan komme, være sammen med venner, slappe af, få en kop kaffe, et stykke kage eller en snak. Forholdet man får til de soldater, man er udsendt med, er meget anderledes og tættere end derhjemme. Det skyldes, at man bor så tæt sammen med dem, og man har en hverdag med dem, som man ikke oplever på samme måde derhjemme. De bliver lidt ens ekstra familie, så man på en måde er omgivet af ens ekstra brødre, fætre, søstre, kusiner, onkler og forældre. Hvor derhjemme er de måske lidt mere "bare" soldater eller venner.

Dancon march

Udfordringerne ved soldaterhjem i udlandet er også alle de ting, der indgår i soldaternes liv, som man uvil-kårligt bliver viklet ind i. Soldaterhjemslederne vælger naturligvis selv, hvor langt de vil gå, men Miriam og Maria valgte at gå hele vejen. Den 2. januar blev der holdt Dancon-march: En gåtur på 23 km med minimum 10 kg ekstra vægt, som man havde 5½ time til at nå. Arrangementet blev holdt af Dancon og var åbent

Maria og Miriam deltog i DANCON-march mens de var i Irak

for alle. Det gjaldt både danske soldater og alle andre, der havde lyst til at deltage. Det er en tur og en udfordring, som de fleste soldater valgte at tage, danske så vel som alle mulige andre nationaliteter. Miriam og Maria besluttede at gå med. "Det blev en fed oplevelse, hvor vi blev heppet på, selvom vi nåede i mål som de sidste." Humøret var højt skønt ømme knæ og fødder. På den måde viste Miriam og Maria også, at de var villige til at deltage i soldaternes liv – præcis ligesom soldaterne deltog i livet på soldaterhjemmet og gik ud med skraldet eller satte kaffe over. Soldaterhjemmet var blevet familie.

på 875.000,- kr. Det er ganske usædvanligt at budgettere med et betydeligt underskud. Vi kan konstatere at salget til soldaterne i 2018 er faldet. Noget tyder på, at soldaternes arbejdstid gør, at de har vanskeligere ved at nå at spise på Soldaterhjemmet. En ændret ungdomskultur kan ligeledes påvirke salget fra KFUMs-Soldaterhjem. Løbende er soldaterhjemmets personale tilpasset den nye virkelighed. En generel udfordring er også, at veteranarbejdet har medført et nyt pres i forhold til faglighed, og alle udgifterne er ikke dækket af det offentlige tilskud, som KFUMs Soldatermission får til veteranarbejdet. Der er igangsat flere initiativer for at minimere underskuddet.

Ny soldaterhjemsleder til Skive

Kort før bladet sendes til trykkeriet har Birthe Anderson opsagt hendes stilling som leder af KFUMs Soldaterhjem i Skive efter otte år i jobbet. Derfor søges vi nu efter en ny soldaterhjemsleder. Se opslaget på side 11.

Årsmøderejse til Nordsjælland og København

I forbindelse med KFUMs Soldatermissions årsmøde arrangeres en årsmøderejse, der begynder i Jylland onsdag 25. september. Turen køres af Venø Busser, og der vil være en dag med rundtur i Kongernes Nordsjælland samt en dag med forskellige udflugtsmål i København før årsmødet begynder om lørdagen. Forh. Soldaterhjemsleder Carl Højhus er rejseleder og prisen bliver ca. 4.000,- kr. pr. prs. i dobbeltværelse. Læs meget mere på <https://www.kfums-soldatermission.dk/soldater venner/aarsmoederejse>

”Det er soldaternes hyggested. Her slapper de af”

Af Bjarke Friis

I januar lukkede KFUMs Soldaterhjem i Estland samtidig med, at danske soldater gav stafetten videre til belgiske soldater. Soldaterhjemsleder Lennart Pedersen beskriver sin oplevelse efter tre måneder på NATOs østlige skanse i Estland.

”Det startede med, at jeg sagde ja til at rejse til Estland i en måned”, forklarer Lennart. Han er 23 år og den nordjyske dialekt bemærker man hurtigt. Lennart skulle til Estland for at være leder af KFUMs Soldaterhjem sammen med Miriam Thun Madsen, som Lennart kender fra IMU i Brønderslev. ”Det lød som lidt af en oplevelse, da Miriam spurgte mig. Det ville jeg gerne prøve. Jeg er uddannet tømrer, men gik arbejdsløs og havde brug for at lave noget helt andet”, forklarer Lennart. Men da stillingen som soldaterhjemsleder i Estland var ubesat før deres planlagte afrejse endte det med, at Miriam og Lennart rejste afsted lidt før planlagt. Det endte også med, at deres ophold blev på lidt mere end tre måneder.

Soldaternes hyggested

Lennart husker, at de fik en meget varm modtagelse, da de ankom i lejren: ”Det var meget rart at være derovre. Jeg følte, at jeg gradvist lærte soldaterne bedre at kende, og efterhånden slappede jeg mere af ved at være derovre”, forklarer vendelboen. ”Hvis jeg kun var blevet der en måned, så havde det nok ikke været en lige så god oplevelse”. Jeg spørger Lennart, hvordan han oplevede KFUMs Soldaterhjem i Estland: ”KFUMs Soldaterhjem er

Dagen efter, at Lennart og Miriam var ankommet til Estland, fik de fornemt besøg på KFUMs Soldaterhjem af H.K.H. Prins Joachim. ”Jeg har aldrig mødt en mand, der var så velformuleret. Han virkede respektfuld og oprigtig interesseret, og man kunne mærke, at han selv havde indsigt i, hvordan det foregik”, siger Lennart.

Kaffe og kage

I løbet af 12 måneder har der ca. været 52.000 besøgende på KFUMs Soldaterhjem. Besøgstallet er sammenligneligt med KFUMs Soldaterhjem i Oksbøl, hvor salg af mad og drikkevarer dog fylder en betydelig del. I Estland var der ikke salg af mad eller drikkevarer, men ugentlig brunch og gratis kaffe og kage.

En oplevelsesrig rundtur med storbyer og nationalparker. Vi besøger bl.a. stedet hvor Dannebrog faldt ned, ser et monument for faldne danske frivillige i 2. verdenskrig og møder landmanden Anders Kjær Poulsen. Rundvisninger i byerne Tallin, Tartu og Riga.

Rejseledere: Merete og Per Møller Henriksen, Fredericia

Tilmelding inden d. 1/5. Herefter forhør om pladser.

Læs mere om rejsen på felixrejser.dk/estland eller bestil program på 7592 2022

Fremskudt tilstedeværelse

NATO's fremskudte tilstedeværelse, enhanced Forward Presence (eFP), i Baltikum og Polen blev besluttet af stats- og regeringscheferne på NATO-topmødet i Warszawa i 2016. Formålet med den fremskudte tilstedeværelse er at styrke alliansens afskrækkelses- og forsvarsprofil ved utvetydigt at demonstrere NATO-landenes alliancesolidaritet og viljen til at beskytte NATOs befolkning og territorium. Samtidigt er den fremskudte tilstedeværelse en reaktion på den usikkerhed, som er afstedkommet af bl.a. Ruslands ulovlige annektering af Krim-halvøen, handlinger i Østukraine samt udviklingen i det generelt mere komplekse sikkerhedsbillede, som Alliancen står overfor mod øst.

soldaternes hyggested. Her slapper de af. Det er her, man bare kan sidde og snakke med folk. Soldaterne brugte også stedet, når de søgte fællesskab", forklarer Lennart. En anden mulighed for soldaterne var at være i deres soveområde og se film eller lignende. Fællesskabet på KFUMs Soldaterhjem virkede som en markant forskel til soveområdet.

Decemberhygge

Da kalenderen viste december måned skete der noget i lejren. "Alle kontorer blev pyntet op, og i lejren gik de 'all in' på julehygge. Der var mennesker på Kuffen allerede klokken otte om morgenen", husker Lennart. Fra december husker han lige-

"Det var meget rart at være derovre. Jeg følte, at jeg gradvist lærte soldaterne bedre at kende."

des, hvordan æbleskiver og småkager fyldte meget som en del af decemberhyggen. "Til jul var der bare gang i den. Kuffen var helt fyldt op. To af soldaterne, der er uddannede kokke, lavede mad, og det var væsentlig over standarden. Julegudstjenesten var selvfølgelig en del af programmet. Den blev holdt i en lokal kirkebygning lige ved siden af lejren. Den danske og den britiske feltpræst stod i fællesskab for gudstjenesten", erindrer den tidligere soldaterhjemsleder. Lidt mere eftertænksomt lyder det: "Man kan godt mærke, at det er traditionerne, der er vigtige. At danse om træet, julemad, julesange, kirke og hygge".

Respekt for aftensang og andagt

En af opgaverne som leder af KFUMs Soldaterhjem er at holde aftensang og andagt. "I starten skulle

jeg lige tænke lidt over, hvordan det kunne gøres nærværende og relevant for soldaterne. Savn kunne for eksempel være et emne", forklarer Lennart. "Vi oplevede en utrolig stor respekt for andagten, for eksempel når soldaterne tyssede på hinanden. Det fungerede også rigtig godt, at få soldaterne til at vælge en sang. Det er en måde at inddrage dem på".

Vi er klar igen i 2020

I januar pakkede danske soldater sammen for at give stafetten videre til Belgien, der i 2019 har soldater i Estland som en del af NATOs fremskudte tilstedeværelse. Det belgiske forsvar overtog også en del af faciliteterne på KFUMs Soldaterhjem,

"Soldaterne brugte også stedet, når de søgte fællesskab"

mens Miriam og Lennart pakkede spil, sangbøger, bibler og flere andre ting ned. VIP-ruden blev også pakket ned, og det hele blev sendt hjem til Danmark. Efter planen skal danske soldater tilbage til Estland i januar 2020 og de følgende 12 måneder, hvor KFUMs Soldaterhjem igen er klar til at følge med de danske soldater.

LEDER ELLER AFLØSER?

Som leder af KFUMs Soldaterhjem i Irak eller Estland er opgaven at skabe hjemlige rammer for de udsendte danske soldater. KFUM er et helt centralt samlingspunkt i lejren, hvor der er praktiske opgaver fra morgen til aften. Men det helt centrale er, at du og din makker kan gøre hjemmet attraktivt og sørge for, at der hver aften bliver holdt aftenandagt. Som lederteam arbejder I meget tæt sammen, og det er derfor vigtigt, at I kender hinanden

godt, ligesom det er vigtigt med gode samarbejdsevner.

Til KFUMs Soldaterhjem i Irak søges to soldaterhjemsledere fra ca. 1. august 2019 og de kommende seks måneder. Samtidig søges ferieafløsere ca. fem uger fra ca. 1. nov.

Til KFUMs Soldaterhjem i Estland søges ledertem fra januar 2020. Læs meget mere på

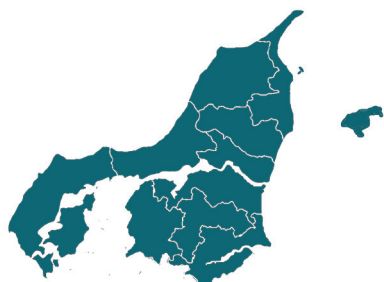
kfums-soldatermission.dk/job

Få yderligere oplysninger ved at kontakte generalsekretær Per Møller Henriksen på tlf. 2299 6189 eller pmh@kfums-soldatermission.dk

KFUMs Soldaterhjem

Vi er jo lige her

PROTEKTOR H.K.H. KRONPRINSESSE MARY

Fur, kreds 75

Søndag 28. april kl. 19:30. Missionshuset, Madsbadvej 21, Fur: Soldatervennefest i missionshuset og tale af Carl Højhus, Holstebro. Om formiddagen indsamling i kirken.

Hjørring, kreds 6

Torsdag 25. april kl. 19:30. Horne Missionshus, Gadevej 1, Horne: Soldatervennefest ved orlogshjemsleder Poul Nielsen.

Torsdag 9. maj kl. 19:30. Tårs Missionshus, Bredgade 37, Tårs: Soldatervennefest med tale af Henrik Busk Rasmussen.

Hurup, kreds 3

Onsdag 10. april kl. 19:30. Bedsted Missionshus, Morup Møllevej 13, Bedsted Thy: Generalforsamling og soldatervennefest med tale af Ruth Brik Christensen.

Thyholm, kreds 8

Torsdag 14. februar kl. 19:30 i Thyholm Kirkecenter, Hvidbjerg, Kirkegade 1A, Thyholm: Generalforsamling og tale af sognepræst Lars Sandfeld.

Onsdag 10. april kl. 19:30 i Jegindø Missionshus, Kongevejen 66, Thyholm: Soldatervennefest, soldaterhjemsleder Karin Jensen fra Borris taler om livet som soldaterhjemsleder i en skydelejr.

Hedensted – Løsning, kreds 78

Torsdag 25. april kl. 19:30 i Løsning Missionshus, Sneppevej 38b: Generalforsamling og soldatervennefest. Forhenværende soldaterhjemsleder i Fredericia Ester Kofoed kommer og

fortæller om arbejdet i KFUMs Soldatermission.

Herning/Ikast, kreds 11 og 106

Fredag 1. marts kl. 19:30 på KFUMs Soldaterhjem, Karup: Generalforsamling: Lederparret Anne og Allan Schrøder fortælle om arbejdet på KFUMs soldaterhjem i Karup. Orientering om KFUMs Soldaterhjem ved Knud Nielsen.

Holstebro-Struer, kreds 18

Fredag 8. marts kl. 18:00 på Soldaterhjemmet i Holstebro: Soldatervennefest med spising og generalforsamling. Tale af tidl. sognepræst Thomas Kristensen, Hvide Sande, der taler over emnet "Hjælp til at leve, tro og håbe". Kaffe og lotteri. Nyt fra soldaterhjemmet. Prisen er 100 kr. pr. person. Tilmelding på tlf. 2445 8344 inden 5. marts.

Kibæk, kreds 107

Mandag 4. marts kl. 19:30 i Troldhede Missionshus, Kirkegade 14, Videbæk: Soldatervenneaften ved tidligere soldaterhjemsleder Carl Højhus, Holstebro.

Klovborg – Nr. Snede, kreds 53

Torsdag 6. juni kl. 19:30. Klovborg Missionshus, Nørregade 11, Klovborg: Soldatervennefest hvor Esther Kofoed taler.

Silkeborg, kreds 34

Fredag 8. marts kl. 19:30 i Alderslyst Missionshus: Generalforsamling.

Torsdag 9. maj kl. 19:30 i Voel Missionshus: Soldatervennefest med tale af Anne og Allan Schrøder, Karup.

Skjern, kreds 2

Fredag 8. marts kl. 18:30 på soldaterhjemmet i Borris: Generalforsamling med sædvanlig dagsorden. Forslag til bestyrelse skal gives til formanden senest én uge før. Tale og musik v. Dorthe Lundgaard Jeppesen. Tilmelding til aftensmad 10 dage før på mail: borris@kfums-soldaterhjem.dk eller tlf. 2341 5518

Tirsdag 28. maj kl. 19:30 i Missionshuset, Nygade 10, Videbæk: Generalsekretær Per Møller Henriksen taler og fortæller om arbejdet.

Skive, kreds 52

Fredag 15. marts kl. 19:30 på Soldaterhjemmet i Skive, Brårupvej 155: Generalforsamling og forårsfest. Tale af soldaterhjemsleder Troels Moesgaard, Holstebro.

Varde, kreds 22

Lørdag 13. april kl. 10:30-15:30 på

KFUMs Soldaterhjem, Hjerdingvej 70, Varde: Forårsmarked. Der er mulighed for køb af middag og kaffe. Salg af kort, bagværk, blomster m.m.

Vejrup, kreds 85

Onsdag 24. april 19:30. Konfirmandstuen, Engdraget 5, Vejrup: Soldatervennefest med tale af Anders Damgaard Kjeldsen, Varde.

Viborg, kreds 23

Fredag 22. februar kl. 19:00 i Margrethegården, Gl. Randersvej 4, Viborg: Generalforsamling. Merete og Kris Værgø taler om deres tid i Afghanistan.

Fredag 12. april kl. 18:30 i Margrethegården, Gl. Randersvej 4, Viborg: Forårsfest, hvor alle tager mad med til tag selv-bordet. Drikkevarer, frugt og kaffe kan købes til 25 kr. Evt. indslag til lidt underholdning vil være velkommen.

Agerbæk, kreds 98

Onsdag 13. marts kl. 19:30. Fristedet, Jernbanegade 3, Agerbæk: Soldatervennefest ved Ester Kofoed.

Fredericia, kreds 35

Fredag 22. marts kl. 19:30 på KFUMs Soldaterhjem, Treldevej 99: Forårsfest v. Lene Svendsen-Tune der synger og fortæller om: "Mission blandt de danske Jens'er".

Mandag 13. maj kl. 18:00 på KFUMs Soldaterhjem, Treldevej 99: Generalforsamling og tale af soldaterhjemsleder Anne Dorthe Bøjgaard Nielsen, Haderslev: "Mennesket bag soldaten". Generalforsamling.

Grindsted, kreds 9

Fredag 15. marts kl. 19:30 i Kronen, Solvej 1, Grindsted: Soldatervennefest med generalforsamling og tale af landssekretær Bjarke Friis.

Onsdag 22. maj kl. 19:30 i Kronen, Solvej 1, Grindsted: Soldatervennefest

ved Anders Damgaard Kjeldsen, Varde Soldaterhjem. Lotteri til fordel for KFUMs Soldatermission.

Haderslev, kreds 49

Tirsdag 22. februar kl. 19:30 på KFUMs Soldaterhjem, Haderslev: Generalforsamling.

Kolding, kreds 1

Fredag 1. marts kl. 19:30. Kirkebuen, Kristkirken, Haderslevvej 38A, Kolding: Forårsfest med generalforsamling og tale af Finn Bjerregaard Jørgensen.

Skrydstrup, kreds 25

Mandag 25. februar kl. 19:30. Skrydstrup Sognehus, Ribevej 51, Skrydstrup: Kredsmøde med generalforsamling og tale af landssekretær Bjarke Friis.

Smidstrup, kreds 7

Tirsdag 7. maj kl. 19:30. Smidstrup Missionshus, Torpsgade 3, Fredericia: Soldatervennefest, hvor Finn Bjerregaard Jørgensen taler.

Vejen, kreds 112

Onsdag 20. marts kl. 19:30. Vejen Menighedshus, Skovvej 4, Vejen: Soldatervenneaften ved landssekretær Bjarke Friis. Generalforsamling.

Varde, kreds 22

Fredag 22. februar kl. 17:30 på Oksbøl Soldaterhjem, Grærup Havvej 2, Oksbøl: Soldatervennefest og generalforsamling med spisning. Generalsekretær Per M. Henriksen, Fredericia (tidligere Varde), taler. Tilmelding til middagen nødvendig senest 16. februar på mail oksboel@kfums-soldaterhjem.dk eller tlf. 7527 1984.

Nordsjælland, kreds 113

Tirsdag 9. april kl. 19:30 i "Karmel", Udsholtvej 101, Blidstrup: Soldatervenneaften ved Karin og Finn Juhl Nielsen. Der vil være lotteri og generalforsamling.

Sydøst, kreds 32

Fredag 24. maj kl. 17:30: Forårsfest med festmiddag på KFUMs

Soldaterhjem, Vestervej 3, Vordingborg. Soldatervhemsleder Bjarne Kjær Andersen, Høvelte, taler og fortæller om arbejdet. Der vil være lotteri, og gevinster modtages med tak. Tilmelding til soldaterhjemmet tlf. 2441 3777 eller vordingborg@kfums-soldaterhjem.dk senest 21. maj.

Vejlby, kreds 45

Torsdag 14. marts kl. 19:30 i Strib Sognegård, Strib Landevej 1, Middelfart: Soldatervennestævne og generalforsamling med tale af tidl. soldatervhemsleder Finn Bjerregaard Jørgensen, Fredericia.

LEDER SØGES

Udviklingsorienteret stilling på KFUMs Soldaterhjem i Skive

Vi søger en udviklingsorienteret og dynamisk leder, som kan danne overblik over hjemmets mange opgaver og funktioner, der skal videreudvikles. Opgaven er i al sin enkelthed sammen med øvrige ansatte at skabe et kristent hjem for soldater. Det indebærer sans for driftsøkonomi, personaleledelse og at du kan tage fat på en række praktiske opgaver.

KFUMs Soldaterhjem i Skive står overfor et spændende projekt i de kommende år med ombygning til "fremtidens soldaterhjem". Med det vil vi sikre, at hjemmet tilpasses nutidens behov og ønsker.

Hør mere om stillingen ved generalsekretær Per Møller Henriksen på tlf. 7620 4480. Ansøgningsfrist: 28. marts. Forventet jobstart: 1. juni. Læs mere på: www.kfums-soldatermission.dk/lederjob

KFUMs Soldaterhjem

Vi er jo lige her

PROTEKTOR H. K. H. KRONPRINSESSE MARY

Eftermiddags- og damekredsene

Fredericia

Onsdag 27. februar kl. 16:00 på KFUMs Soldaterhjem, Fredericia: Fyraftensmøde ved Johan Schmidt Larsen: "Hyrden og Himmelhunden – fortællinger om Gud og hvermand". Drop-in kaffe fra kl. 15:30 og mulighed for at købe aftensmad.

Onsdag 24. april kl. 16:00 på KFUMs Soldaterhjem, Treldevej 99: Fyraftensmøde v. Ester Kofoed med titlen "Tanzania tur/retur".

Haderslev

Tirsdag 26. februar kl. 14:30 på KFUMs Soldaterhjem, Haderslev: Foredrag af Svend Åge Jakobsen under titlen "Høsten her og høsten hisset".

Tirsdag 26. marts kl. 14:30 på KFUMs Soldaterhjem: Foredrag af Kim Legarth, Haderslev, under titlen "Optakt til påsken".

Tirsdag 30. april kl. 14:30 på KFUMs Soldaterhjem: Foredrag af Ingrid Markussen, Christiansfeld: "Rejsebeskrivelse".

Tirsdag 28. maj kl. 14:00 fra KFUMs Soldaterhjem: Udflugt – program følger.

Viborg

Mandag 11. marts kl. 14:00: Damekreds hos Anna Nielsen, Kirkegade 39 A, Rødning, tlf. 8665 1164.

Mandag 13. maj kl. 14:00: Damekreds hos Gitte Sørensen, Krogen 28, Rødning, tlf. 5174 2404.

Bornholm

Mandag 4. februar kl. 19:30 i Luthersk Missions Hus, Toftelunden 2, Hasle: "Fra islam til kristen tro. Hvorfor lader så mange iranere sig døbe?" v. Palle Kure, Åkirkeby. Kaffe og generalforsamling ved mødet.

Soldatermissionen før, nu og i fremtiden

Af Bjarke Friis

Soldatermissionen er på mange måder en organisation med stolte traditioner og dybe rødder i historien. I dette nummer af Soldatervennen er temaet "før og nu" og det betyder at vi både dykker ned i anekdoter fra historien, som du kan finde rundt omkring i bladet og tanker om hvad, der har kendetegnet soldaterhjemmet gennem tiden.

Fire milepæle i KFUMs Soldatermissions historie

Gennem soldatermissionens historie har der været mange begivenheder, der har været med til at forme organisationen som den er i dag. Vi har udvalgt fire skelsættende begivenheder, der træder ud af historien og gør sig gældende i dag.

15 Nye soldaterhjem på 15 måneder

Under første verdenskrig blev sikringsstyrkerne indkaldt, hvilket medførte en markant udvidelse af KFUMs Soldatermissions arbejde. I løbet af 15 måneder blev der etableret 15 nye KFUMs Soldaterhjem. En del af disse var i midlertidige lejre og rammerne var simple. Der var et tæt samspil med lokale KFUM-foreninger, der mange steder stod for aflønning af medarbejderne på det lokale soldaterhjem. Dengang var det en markant satsning, der har lagt et videre fundament for KFUMs massive tilstedeværelse der, hvor soldaterne er.

Borris 1928. 18. Bataillon ankommer til lejren.

Skydelejren i Borris år 1928. Her kan man se den midlertidige natur, der karakteriserede mange lejre og dermed soldaterhjem efter første verdenskrig.

Mærkesalg på Soldaterhjemmenes dag

I 1949 blev der første gang solgt mærker til fordel for det frivillige soldaterhjemsarbejde i Danmark. I ca. 90% af sognene blev der det første år solgt mærker, hvor Hans Majestæt Kongen var protektor. Salget fortsatte frem til 1974, hvorefter der blev lagt mere energi i KFUMs Soldatermissions landslotteri, der var begyndt i 1965. Salget af mærker og lodsedler har været med til at give en bred folkelig opbakning af soldaterhjemsarbejdet langt ud over medlemsskaren.

Før og nu. Nogle lejre og soldaterhjem overlevede dog længe trods deres midlertidige natur. Her ses Borris i 2011.

Brevet fra Hans Hækkerup

I 1996 modtog KFUMs Soldatermission et længe ventet brev fra forsvarsminister Hans Hækkerup (S). Det var en principel tilladelse til at etablere soldaterhjem for de udsendte danske soldater i eksjugoslavien. Siden 1992 havde man på KFUMs Soldaterhjem i Danmark haft en naturlig interesse for de udsendte danske soldater, men særligt sikkerhedsspørgsmålet for soldaterhjemmets medarbejdere var en af de vanskelige barrierer. I september 1998 åbnede KFUMs Soldaterhjem i Bosnien, og det blev starten på det soldaterhjemsarbejde, vi ser i dag for udsendte danske soldater.

Udenrigsminister Lene Espersen i samtale med sårede soldater på KFUMs Soldaterhjem i Camp Bastion foråret 2010. Arkivfoto

Sårede soldater på KFUMs Soldaterhjem i Afghanistan

Danske soldater var i voldsomme kampe i Afghanistan i 2009-10. KFUMs Soldaterhjem blev et naturligt sted at tilbringe ventetiden efter behandling på felthospitalet, indtil soldaterne igen var kampklare. Erfaringer fra dette kombineret med hjemlige erfaringer med veteraner, der havde haft glæde af at bo på KFUMs Soldaterhjem i en periode, virkede tilsammen som den vigtigste baggrund for ønsket om KFUMs Soldaterrecreation.

"KUF-vognen" i Skive som den så ud i 1969.

Der er få ting i livet, man kan regne 100% med. Men at blive mødt med et smil kan man regne med her. Hold jer glade og smilende, og fortsæt den gode madlavning.

-Gæstebog i Sønderborg

At se mennesket bag uniformen

Af Kristine Bjerno

Hvad gør et soldaterhjem til et soldaterhjem? Og hvordan har soldaterhjemmet forandret sig gennem tiden? Soldaterhjemmenes kerneopgave har altid været den samme: at se mennesket bag uniformen, men tilbuddene til soldaterne har forandret sig og tilpasset sig tiderne.

Det civile tøj..

Soldatermissionen har altid forsøgt at løse den opgave, der var behov for. Da man havde uniformspligt, var det en opgave for soldaterhjemmene at opbevare soldaternes civile tøj. Uniformspligten betød at soldaterne til alle tider skulle være i uniform, så de skulle deponere deres civile tøj. Man afleverede sit civile tøj på soldaterhjemmet. Nogle steder havde man kældre eller andre rum, hvor man kunne opbevare tøjet, og soldaterne hentede det igen, når de blev hjemsendt. Der stod endda folk parat til at børste tøjet, når det hang i kælderen, så man var sikker på, at det så flot ud, når det blev hentet. Mange steder fik de papir og bånd, og så pakkede de deres tøj ind, afleverede det på soldaterhjemmet og fik en kvittering. Tøjet blev kørt til posthuset og sendt hjem til familien.

”Jeg skulle til Sandholm lejren, hvor der kom 6-700 mand i næste måned. Det første jeg så gik i gang med var at forberede de værnepligtiges ankomst. Vi skulle være klar til at tage imod 6-700 sæt tøj eller kufferter, og det var jo lige efter krigen, så det var ikke let at skaffe indpakningspapir. Jeg spekulerede over, hvordan jeg skulle skaffe papir nok, så jeg snakkede med forvalteren på en nærliggende gård. Landmanden havde lige fået en masse gødning, og det var i papirsække, så jeg spurgte

ham, om jeg måtte tage dem med og bruge dem som indpakningspapir. Landmanden gav glad en dyng gødningssække, som jeg tog på min cykel på vejen hjem. Det var jo solidt og godt papir i tre lag. Så da soldaterne kom, havde jeg en stabel opskårne gødningssække liggende klar som indpakningspapir til deres tøj, der skulle sendes hjem. Der blev selvfølgelig lagt en avis inderst, så gik det nok” erindrer Herluf Thing, der var soldaterhjemsleder i slutningen af 1940’erne. I dag ser man, at soldaterne på mange soldaterhjem klæder om, inden de kommer.

Tilbud på KFUMs Soldaterhjem

Soldaterhjemmet var et sted, hvor man fik tiden til at gå. Når man havde lange tjenestetider var der masser af aftner, hvor man fik fri, men ikke måtte tage hjem. Derfor blev der mange foredrag og filmaftner på soldaterhjemmene. ”Det er ikke så kendt, at der også var skrivestuer. Det var almindeligt, at man havde gratis brevpapir og blæk, men senere kunne de skrive med deres kuglepenne, og hvad de nu skrev med. Man

afleverede brevet, købte frimærke, og det blev sendt. I 80’erne og 90’erne har vi modtaget masser af breve, der blev sendt hver dag”, erindrer gene-

En god oplevelse med soldatermissionen er, at uanset hvor man kommer hen inden for en militær verden, så er det det samme koncept. Altså: Det er det samme. Det er følelsen af hjem.

- Soldat på Ryges Kaserne

ralsekretær Per Møller Henriksen, der dengang var soldaterhjemsleder.

Da TV var nyt, og der var ikke tv på stuerne på kaserne, blev det hurtigt sådan, at man så nyheder eller samledes og så fjernsyn på soldaterhjemmet. Dengang kunne man ikke streamme film, så den ugentlige filmaften var meget populær. Telefonbokse blev meget udbredt i en periode. Man kunne ringe hjem fra soldaterhjemmet. Per Møller Henriksen husker tilbage: ”Først i 1990’erne havde vi fem telefonbokse på KFUMs Soldaterhjem i Høvelte. De var i brug uafbrudt, indtil vi lukkede og smed de sidste ud. Ofte over midnat. Det var virkelig et trækplaster, men da mobiltelefonerne kom i midten af 90’erne, gik det stærkt, og så blev telefonbokse ret hurtigt overflødige.”

Mens min kone arbejdede på KFUMs Soldaterhjem, var jeg meget sammen med en anden soldat. Vi købte i fællesskab en racerbane, som vi så lå og legede med oppe på scenen i den store sal. Jeg tror folk syntes, vi var tossede. Banen flyttede med ham, da han flyttede fra soldaterhjemmet. Den kostede jo 700 kr. dengang i 1979-80, så den repræsenterede en værdi. Til vores sølvbryllup fik jeg så banen til at passe på de næste 25 år. Vi kommer jo stadig sammen med ham og hans kone mindst en gang om året.

- Jan Bjørn Pedersen

Med danske soldater i Vest-tyskland

I dag er veteranarbejdet en vigtig del af arbejdet. Det er relativt nyt. Det er også nyt, at KFUMs Soldatermission igen er med soldaterne ude. Fra 1948 til 1956-57 var KFUMs Soldatermission med den danske brigade i Tyskland. Derefter gik der mange år, hvor Soldatermissionen ikke var med de udsendte soldater. Først i 1998 blev det genoptaget. ”Det har i hvert fald gjort en kæmpe forskel for soldatermissionen. Vi er med dem ude, og vi møder alle de forskellige, der ikke normalt kommer på soldaterhjemmet, mens de er værnepligtige. I dag kommer både officerer og menige, og på de internationale soldaterhjem kom-

”Telefonboksene var i brug uafbrudt til på den anden side af midnat!”

mer også andre nationer”, siger generalsekretær Per Møller Henriksen.

Samtaler

Noget, der altid har været et tilbud hos KFUMs Soldatermission, er troen og samtalen. ”En soldat fortalte mig, at de på stuen skiftedes til at læse op af felttestamentet som godnathistorie. Det rørte mig”, fortæller tidligere soldaterhjemsleder Mette Mejlgaard. ”Der blev også taget storhensyn til vores tro. For eksempel

på soldaterhjemmet i Afghanistan oplevede vi, hvordan møder og aktiviteter på Kuffen blev tilrettelagt, så der kunne holdes andagt undervejs.

Blandt andet blev alt spil på volleybanen midlertidigt indstillet, så vi kunne få ro til at afholde andagt på terrassen lige ved siden af”, fortsætter Mette. ”Jeg må sige, at det har overrasket mig, hvor gerne soldaterne vil snakke, når de er kede af det, ekstra glade, går og tumler med noget, er usikre eller selvsikre, når livet gør ondt eller gør ekstra godt. Spørgsmålet ”har du haft en god weekend” har været starten på rigtig mange gode snakke.”

Leverandør af kødvarer til KFUMs Soldaterhjem.
Kaj Jensen, Grøftevej 4, 4180 Sorø, Tlf. 5854 4010.

Vision 2025 på vej

Af Kristine Bjerno - en samtale med Per Møller Henriksen

Generalsekretær Per Møller Henriksen har, mange store visioner og ambitiøse ideer om, hvad Soldatermissionen kan arbejde hen imod. Det fører til en vision om, hvordan fremtiden kan tegne sig.

En organisation har brug for en vision. Generalsekretær Per Møller Henriksen udtrykker det således: ”Til efteråret skal vi have godkendt vision 2025, men nogen siger, at fem år er for lang tid, fordi udviklingen går så hurtigt. Efter min mening, er man nødt til at have nogle ledestjerner.”

Allerede i handlingsplanen for 2020 er der mange tiltag, der er blevet udført eller afprøvet. For eksempel har man undersøgt, om det ville give mening at have særlige, fleksible børnehaver til børn af soldater, der måske har aftentjeneste. Udvalget har skønnet, at der ikke var brug for særlige daginstitutioner.

”Det er vanskeligt at spå – især om fremtiden. Der er meget, der har forandret sig i de sidste 15-20 år. Hvis det forandrer sig lige så meget de næste 20 år, er det meget svært at forudse i hvilken retning det vil gå.” Tankerne om fremtiden er mange, og fremtiden er heller ikke uden

udfordringer. ”Der har altid været udfordringer. Det kan være dårlig økonomi, mangel på medarbejdere eller på noget andet. Men vi har klaret os, og det tror jeg også vi gør fremadrettet. Jeg tror, at det er helt afgørende, at vi fortsat har ildsjæle. Der skal være mennesker, der ser det mere som et kald eller en livsstil for at soldatermissionen kan fortsætte.

”Efter min mening, er man nødt til at have nogle ledestjerner.”

Jeg tror at der er ildsjæle, men det kan være, det bliver sværere at rekruttere folk. Vilkaerne er anderledes - i hvert fald for vores ledere. Indtil for få år siden var det mest par, man ansatte. Nu er det én leder, vi søger og ansætter, men der er stadig en familie, der skal fungere, selvom man ikke på samme måde har den livsstil.”

Per Møller Henriksen.

Permanente veteranboliger?

Per er sikker på, at soldatermissionen fortsat vil være der før, under og efter udsendelse. ”Jeg tror ikke at det forsvinder. Selvom der måske sker forandringer. Jeg har selv tænkt, om vi burde have et varigt tilbud, hvor veteraner kan bo. Jeg er ikke vild med tanken om, at der skulle være speciel-

le plejehjem for veteraner, men der er nogle, som har brug for et varigt fællesskab, men som ikke passer ind i et traditionelt plejehjem. I gamle dage var der alderdomshjem, hvor folk kunne være friske, men dem, der er på plejehjem i dag, kan stort set ingenting. Og hvis man ikke kan bo selv – eller har svært ved det – så kunne det være os, der skulle lave et bofællesskab eller noget andet, hvor man kan blive boende. I hvert fald indtil man er lige så dement som de andre på plejehjemmet.”

Der er ikke en model for det endnu, men det kunne være, man kunne tage udgangspunkt i Bernadottehjemmet ved Roskilde, som var bygget til koncentrationslejr-fanger og modstandsfolk.

Flere frivillige?

En af generalsekretærens store visioner er at inddrage flere frivillige især i arbejdet med veteranerne. ”Fagfrivillige, socialrådgivere, pædagoger, sygeplejersker og andre, som ville engagere sig, være støtte og mentorer. Så vil det ikke kun være de få lønne-

de ressourcer, der er til veteranerne. De har brug for nogen, som kunne tage på fisketur eller arrangere en udflugt. Det kan fint være andre veteraner. Det er ikke blevet koblet rigtigt sammen, men vi har set eksempler på det senest med turen til Grønland, hvor det faktisk var to tjenestegørende, som trak det store læs.”

”De har brug for nogen, som kunne tage på fisketur eller arrangere en udflugt.”

Per Møller Henriksen ønsker sig generelt flere partnerskaber men lægger vægt på, at der skal findes en balance, så soldatermissionen hverken er for meget eller for lidt involveret i projekterne. ”Nogle steder har vi veterancafe, hvor det ikke er os, der laver alt arbejdet, men stiller rammerne til rådighed. Det skal være respektfuldt så vores værdier er en del af det, mens vi ikke behøver at skulle lede det.” Generalsekretæren nævner ligeledes, at et udvidet samarbejde med de lokale sognekirker kunne være givtigt.

København

En af Per Møller Henriksens ambitiøse ideer er at oprette et soldaterhjem i København. Det behøver efter hans opfattelse ikke at være et traditionelt hjem, men det kunne sagtens være en slags ”gardercafe”, hvor man lånte sig til nogle lokaler og havde åbent to gange om ugen. ”Den sjoveste ide, der har været på bordet var, hvis Brødrene Pricer restaurant i Rosenborggade (i KFUMs gamle bygning) ville servere overskudsmad en gang om ugen eller et-eller-andet. Man kombinerer ’undgå madspild’ med ’støt soldaterne’,” siger Per og tilføjer, at konceptet først skal formuleres rigtigt for, at det kan blive til noget.

”Det kunne være sjovt og spændende, og det vedbliver at være en af mine dårlige samvittigheder, at vi ikke har et tilbud til Livgardens vagtkompagni” slutter generalsekretæren.

”Jeg havde et udtryk som hed: ”Jeg vil gerne have en spand mocca!” og der kan jeg huske at så var der en pige, der hed Hanne og hun gik ud bag ved og hentede en spand og fyldte den med kaffe. Så sagde jeg ikke det mere, for så store kopper var alligevel lidt rigeligt”

– Jan Bjørn Pedersen

Kolofon:

Redaktion af dette nummer:

Lene Gregersen, Mette Mejlgaard, Kristine Bjerno og redaktør Bjarke Friis, Umanakvej 105, 6715 Esbjerg N, bjarke@kfums-soldatermission.dk, tlf. 51 93 40 42 (ansv. red.). Henvendelser vedr. annoncer rettes hertil.

Korrektur: Anna-Margrete Bohsen.

Soldatervennen udkommer i 2019 (deadline i parentes): 24. maj (20. april), 23. august (20. juni) og 15. november (20. oktober).

Gaver til KFUMs Soldatermission:

Indbetales på bankkonto, reg. nr. 8075, konto 0000117840. Gaver er fradragsberettigede efter gældende skatteregler. Efter årets afslutning fremsendes en kvittering over indbetalte gaver, når beløbet overstiger 500,- kr.

Nyttige adresser:

Generalsekretær Per Møller Henriksen, pmh@kfums-soldatermission.dk, tlf. 76 20 44 81.
Økonomichef/kontorleder Steen K. Sørensen, sk@kfums-soldatermission.dk, tlf. 76 20 44 80.
Soldaterhjemskonsulent Søren Andersen, konsulent@kfums-soldatermission.dk, tlf. 21 45 05 13.
Veterankonsulent Elin Høyer Hanen, eh@kfums-soldatermission.dk, tlf. 23 67 57 22.

Formand:

Sognepræst Jesper Hornstrup
Petravej 80, 7800 Skive
Tlf. 21 94 17 49 jeh@km.dk

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Oplag: ca. 6.800 stk

”Min største oplevelse med soldaterhjemmet var at møde min kommende kone!”

Af Kristine Bjerno

- En samtale med Jan Bjørn Pedersen

Jan har mere end 40 års tjeneste i Forsvaret bag sig og sidder nu i det lokale menighedsråd. Jan er også formand for FKUM og KFUKs bestyrelse i Fredericia. Desuden er Jan aktiv i Telegrafhistorisk Samling på Ryes Kaserne.

Da Jan Bjørn Pedersen i 1975 flyttede til Fredericia fra Sjælland, kendte han ingen, men da han begyndte at komme på ”Kuffen”, ændrede tingene sig hurtigt. Her fik han et andet hjem med soldaterhjemslederne som hans nye ”forældre”, han fik et netværk, og han fandt sin kommende kone. Jans historie er unik, men som for mange andre har KFUMs Soldaterhjem dannet rammen om nye bekendtskaber og livslange venskaber. Kuffen, som det også kaldes, står for mange som det trygge og uforanderlige i den brydningstid, som værnepligten også er. Der stilles store krav og trækkes veksler på de unge mennesker, men den hjemmelavede mad og følelsen af plads til alle, gør, at man flokkes her – også senere i livet. Jeg mødtes med Jan og fik en snak om soldaterhjemmene før og nu.

Jan kom fra Sjælland og startede på Ryes Kaserne i 1975. Han var helt ny i byen og kendte ikke nogen. Sammen med nogle kammerater gik han på Kuffen, for der var da nogen, man kunne snakke med. Og det var sådan det startede, men det førte til et helt liv med soldatermissionen. Jan fortæller: ”Jeg har jo fået et kæmpe netværk gennem forsvaret og soldatermissionen. Der har altid været mange mennesker, jeg kunne trække på.” Jan husker tilbage på, hvordan med-

arbejderne på soldaterhjemmet fik ham ud og møde andre mennesker: ”Medarbejderne var fantastisk gode til at få folk med – også i kristne sammenhænge. Så jeg mødte flere og flere, som jeg kunne identificere mig med. Helle [nuværende soldaterhjemsleder i Fredericia red.] har jeg kendt siden hun var teenager. Hendes far og mor var sådan nogle ressourcepersoner i lokalområdet, hvor man bare tog ud. Hvis man ikke vidste, hvad man skulle lave, tog man bare ud til dem, og så skete der et eller andet. Så det blev jo mine reserveforældre.”

På det romantiske område blev soldaterhjemmet også altafgørende for Jan. Han mødte sin kone, der var volontør, en eftermiddag på Kuffen. ”Jeg kunne jo med det samme se, at der var noget særligt ved hende.” Ganske som Jan var kommet fra Sjælland, kom hans Lene fra Djursland, og de var derfor i den samme situation. Ret hurtigt fik hun også ”familie” i Fredericia, og livet med soldaterhjemmet blev omdrejningspunktet for deres senere liv sammen. ”Vores børn er nærmest opflasket med soldaterhjemmet”, fortæller Jan, og han fortsætter: ”Det er jo en ting, man bliver involveret i. Det er ikke bare et stykke frivilligt arbejde. Det er en livsstil. Det er det i hvert fald blevet for os.”

